

We Lwowie dnia 1. kwietnia 1900.

Aleg. 86

Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie petycji gminnej m. Białej o nadanie jej ustawy wodociągowej.

Wysoki Sejmie!

W maju roku 1897 uzyskała gmina miasta Białej ustawę określającą sposób pokrycia kosztów kanalizacji. Wystaraniem się o wyżej wzmiankowaną ustawę, uczyniła gmina bardzo wiele dla poprawienia stosunków sanitarnych miasta.

Zaprowadzeniem kanalizacji zyskuje się poprawienie powietrza do oddechania, zyskuje się możliwość ograniczenia i nieustawicznego trwania chorób zakaźnych, zyskuje się pewność, że nadal szkodliwe zdrowiu przesącze do gruntu, na którym miasto stoi, dostawać się nie będą.

Brak kanalizacji miast powoduje, że tam, gdzie przez szeregi lat a czasem i wieków, wszelkie przesącze organizmów w ziemię wsiękały, tam studnie zawierają pełno części niezdrowych i jak się w sprawozdaniu jeden z inspektorów sanitarnych wyraził: „w miastach kraju naszego mieszkańcy piją zamiast wody mniej lub więcej nasycony a zawsze rozłożony mocz ludzki“.

W obec tego koniecznością miast naszego kraju jest zaprowadzenie wodociągów. Z pomiędzy miast, jednym z najniezdrowszych i nader dużą śmiertelność wykazujących jest miasto Biała.

Więc z zadowoleniem można powitać starania się miasta Białej o zaprowadzenie wodociągów.

Pod względem finansowym gmina pragnie, prócz możliwości nałożenia około 5% dodatku do podatku czynszowego i opłat gminnych, resztę brakującą na amortyzację pożyczki, w celu zaprowadzenia wodociągów zaciągnąć się mającej, pokryć dochodami z wyjednać się mającej ustawy, zaprowadzającej przymus wodny.

Projekt ustawy jest niemal identyczny z ustawą dla Krakowa uchwaloną.

Różni się od niej w dwóch punktach:

Pierwsza jest dodatnią zmianą na korzyść najbiedniejszej ludności, bo uwalnia od dodatku gminnego mieszkania niżej 100 koron czynszu płaćące.

Druga zmiana nie robi różnicy między ceną wody tak do picia, jak na wszelkie potrzeby gospodarze.

Ustawa taka obowiązuje dla znacznej większości miast monarchii a jest spowodowaną koniecznością znacznych rocznych opłat przez gminę na cel opisany.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć i uchwalić załączoną % ustawę w brzmieniu przez Wydział krajowy proponowanem.

Przewodniczący:

Jaworski.

Sprawozdawca:

Dr. Jabłoński.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w gminie miasta Białej o obowiązku właścicieli połączenia swoich domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Każdy właściciel położonego w obrębie gminy miasta Białej domu, niemającego studni, lub mającego studnię o wodzie niezdrównej, obowiązany jest po otwarciu miejskiego wodociągu w dotyczącej ulicy lub dotyczącym placu, połączyć dom swój z rzeczonym wodociągiem.

Właściciele domów, które powstaną dopiero po otwarciu powyższego wodociągu, muszą bezwarunkowo połączyć domy swe z miejskim wodociągiem, będą natomiast wolni od ewentualnego obowiązku urządzenia studni w myśl §. 60. ustawy budowniczej z dnia 28. kwietnia 1882 dz. u. kr. Nr. 77.

Połączenie domów z wodociągiem nastąpić ma podług przepisów regulaminu technicznego (§. 12.) i wykonane być może tylko przez osoby posiadające do tego uzdolnienie w myśl przepisów ustawy przemysłowej.

§. 2.

Właściciel domu ponosi koszta połączenia od granicy swej posiadłości i koszta wewnętrznego urządzenia. Koszta doprowadzenia wody do wspomnianej wyżej granicy ponosi gmina.

§. 3.

Połączenie domów z miejskim wodociągiem ma nastąpić najpóźniej w przeciągu dwóch lat po otwarciu wodociągu w odnośnej ulicy lub odnośnym placu.

Jeśli właściciel nie wykona tego połączenia w powyższym terminie, może gmina wykonać je na jego koszt i niebezpieczeństwo.

Domy, które powstaną dopiero po otwarciu wodociągu, mają być z nim połączone przed wydaniem konsensu na ich zamieszkanie lub użytkowanie.

§. 4.

Od obowiązku określonego w §. 1. ustęp pierwszy, może uwolnić Magistrat tych właścicieli domów, którzy w przeciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy wykażą się poświadczeniem zakładu upoważnionego przez władzę do badania środków spożywczych, że woda w ich studniach jest zdrową.

Uwolnienie to może jednak Magistrat odwołać, jeśli przy następnem badaniu wody okaże się, że stała się niezdrową.

Koszta ponownego badania wody ponosi gmina, jeśli woda uznana zostanie za zdrową, zaś właściciel domu, jeśli woda uznana zostanie za niezdrową.

§. 5.

W wypadkach na uwzględnienie zasługujących, a w szczególności, gdy koszta połączenia w stosunku do wartości domu będą za wysokie, może Rada miejska uwolnić od obowiązku w §. 1. określonego, jeśli dostateczne zaopatrzenie domu w zdrową wodę jest zapewnione, czy to z powodu bliskości studni publicznej, czy też w inny sposób.

Na żądanie właścicieli i po zbadaniu stosunków miejscowych, może Rada miejska również zezwolić na urządzenie kosztem właścicieli i dla zakładów przemysłowych lub kolonii robotniczych, położonych w obrębie gminy, stosownej liczby studzien wodociągowych, zamiast połączenia poszczególnych domów z wodociągiem miejskim.

§. 6.

Na pokrycie kosztów połączonych z zaprowadzeniem wodociągu miejskiego, jego utrzymaniem i administracją, przysługuje gminie prawo, pobierania przez lat pięćdziesiąt, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatku gminnego aż do wysokości pięciu procentów (5%) zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków położonych w obrębie gminy.

Od tego podatku wolny jest czynsz nieprzenoszący 100 koron rocznie (§. 11).

§. 7.

Za używanie wody z wodociągu miejskiego może gmina pobierać opłaty według taryfy wydać się mającej (§. 12.).

§. 8.

W granicach zakreślonych §. 6. i po uwzględnieniu dochodu z opłat (§. 7.) ma Rada miejska corocznie ustanowić wysokość gminnego podatku od czynszów najmu.

§. 9.

Podatek gminny (§. 6.) i opłaty za używanie wody (§. 7.) ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Za podatek gminny odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności, z prawem regresu do swych lokatorów. Opłaty zaś za używanie wody (§. 7.) ściągane będą wprost od pobierających wodę.

Sposób uiszczania tych należności określi regulamin (§. 12).

§. 10.

Podatek gminny i opłaty (§. 9.) ściągane będą w obrębie gminy podług przepisów istniejących dla ściągania podatków rządowych.

§. 11.

Odpisanie rządowego podatku domowo-czynszowego dlatego, że mieszkanie stało próżne, pociąga za sobą uwolnienie od podatku gminnego (§. 6).

§. 12.

Regulamin techniczny (§. 1.), taryfę opłat (§. 7.), sposób uiszczania podatku gminnego i opłat (§. 9.), i w ogóle rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwali Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

W taki sam sposób może nastąpić zmiana regulaminu taryfy lub w ogóle rozporządzenia wykonawczego.

§. 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
